

# SUCHÉ LISTY

Zpravodaj Spolku za krásnější Lichoceves a Noutonice prosinec 2020

## Jsme připraveni sednout si ke společnému stolu

Vážení spoluobčané, vážení čtenáři,

období konce roku je spojeno s přemítáním, bilancováním a přáními. Dovolte mi, abych se o to pokusil i já.

Naše společnost má za sebou těžký rok. Vývoj věcí nás dostihl na tom nejzranitelnějším místě, kterým jsou životy a zdraví nás i našich bližních. Omezení, ať už ta nařízená, či dobrovolná, jsme si patrně ještě před rokem neuměli ani představit. Izolace od přátel a oblíbených aktivit, ztráta příjmů, pocit ohrožení a nejistoty. S tím vším se musí vyrovnat řada rodin. Jde o těžké zkoušky a nezbyvá než si přát, abychom v nich obstáli.

Na straně druhé nám pandemie Covid-19 ukázala, že naše společnost nadále funguje jako společenství. Zvedla se vlna solidarity, pomoci, darů a dobrovolníci pomáhali a pomáhají všude, kde je potřeba. Pokud blížíci se Vánoce znamenají naději, vidím velký kus naděje právě v tom.

Nadcházející konec roku je pro mne první větší příležitostí k bilancování nad činností našeho spolku. Mám radost například z jarní akce „roušky do schránek“, mám radost, že se nám podařilo rozjet Suché listy a facebookovou stránku. Díky pandemii však nemůžeme dělat například společenské a kulturní akce, které mi osobně chybí.

Co se nám daří jen velmi málo, je nalézt společnou řeč s vedením obce a pohnout s věcmi u nás dopředu, pokud možno správným směrem.

Bilancování by mělo být spojeno také se sebereflexí. A tak si kladu otázku, nakolik na tomto stavu nese vinu náš spolek. Ano, snad jsme někdy až příliš kritičtí, možná, že dosud spíše kritizujeme, než abychom sami tvořili. A děláme chyby. Dovolte mi příklad.

V minulém čísle jsme uvedli, že naše škola dosud nemá do majetku svěřenou budovu. Není to pravda a je na místě se za tento omyl omluvit, což tímto činím. Jenže, proč k tomu omylu došlo. Protože obec škole budovu sice světila, ale není sebemenší šance to zjistit. Příslušná listina nebyla vložena ani na obchodní rejstřík, ani do registru škol, v nichž obou je škola zapsaná a listiny v nich by měly být v aktuálním stavu. A to je bohužel opět odpovědnost obce, která tak nečiní. A na stránkách školy, spravovaných ovšem obcí, visí dodnes listina, podle které škola budovu svěřenou nemá. Myslím, že za takovéto situace je mýlit se velmi snadné, a věřím, že současně omluvitelné.

K hledání společné řeči však musí být dva. Příklad se školou ukazuje, že pokud by vedení obce občany o svých krocích průběžně informovalo, tento omyl či snad nedorozumění by

nenastal. A věřím, že kdybychom si vzájemně více naslouchali, nenastala by celá řada dalších nedorozumění, omylů, ale bohužel i prokazatelných chyb.

Nejméně rok se například snažíme vedení obce vysvětlit, že řádné zveřejňování dokumentů není malichernost. A přesto došlo v uplynulém období k téměř trapné situaci, kdy chtělo zastupitelstvo zvednout daň z nemovitosti. A nezvedlo ji pouze proto, že odpovědní zastupitelé dodnes netuší, jak udělat platnou vyhlášku, která je pro změnu daně nezbytná. Ukazuje se tak, že naše jistě mnohdy kritické podněty nejsou samoúčelné, a že kdyby nám obec více naslouchala, mohla si tyto trapasy ušetřit. K prospěchu svému, a především k prospěchu občanů.

Konec roku je i časem předsevzetí. Za náš spolek se zavazují, že pokud uvidíme sebereflexi i na straně obce, jsme kdykoli připraveni sednout si ke společnému stolu a bavit se o tom, co by nás společně posunulo vpřed, tím správným směrem. A já sám, abych se z té kritiky nevyjímal, třeba budu mluvit tišeji 😊.

Vánoce jsou časem darů. Náš spolek v uplynulých dnech závazně nabídl naší škole finanční dar ve výši 20 000 Kč a je jen na vedení školy, zda dar přijme a jak jej ve prospěch našich dětí využije.

Závěr roku je časem přání. V první řadě nám všem pochoptitelně přeji, aby se vlny pandemie nestaly nucenou součástí našich životů a aby lidstvo překonalo i tuto pohromu. A aby svět zůstal takový, jak jej známe. To ostatní už si popřejeme mezi sebou.

David Pecháček,

předseda Spolku za krásnější Lichoceves a Noutonice

### Senátorka Adéla Šípová:

*„Vánoce jsou mým oblíbeným obdobím, časem zklidnění...“*

*čtěte na straně 2*

### Pokročila příprava kanalizace?

*čtěte na straně 4*

### Vánoční cukroví a tradice

*čtěte na straně 7*

## Pomoc Lichocevsí a Noutonicím začnu návštěvou zastupitelstva, říká advokátka Adéla Šípková, nově zvolená senátorka za náš volební obvod

Senát. Těžko hledat instituci, která by se u občanů ČR těšila menší popularitě. Význam takzvané horní parlamentní komory se ani po téměř pětadvaceti letech její faktické existence dodnes nedaří vysvětlit. Volby do Senátu stojí dlouhodobě na okraji voličského zájmu. O to překvapivější je skutečnost, že u nás v obci tomu tak není. Volební účast v prvním kole se zde blížila 50 % a jeho vítězem se stal pan Ondřej Závodský. Neuspěl však v celém obvodu a do druhého kola nepostoupil. V tom se utkal dlouholetý kladenský politik, bývalý hejtman a ministr Petr Bendl, s relativně neznámou advokátkou Adélou Šípkovou. Ta v naší obci získala podporu téměř 80 % občanů, přesvědčivě zvítězila v celém obvodu a stala se tak naší novou senátorkou. Napadlo nás oslovit ji s žádostí o rozhovor pro naše Suché listy. A vida. Zatímco naše prosby o informace zaslané na obec zůstávají pravidelně bez reakce, paní senátorka si s námi ochotně povídala. A to nejen o našich problémech, ale i o svém soukromí, a pochopitelně i o Vánocích.

**Začneme hodně netypicky, tématem zcela mimo sezónu. Přesto nejde se nezeptat. Jste mimo jiné vášnivou cyklistkou. Už jste se někdy projížděla tady u nás, kde „Na Okoř je cesta“?**

Ano, projížděla, naposledy v září. I když to nebylo zrovna na Okoř, jela jsem z Kladna do Libčic, takže Lichocevsí jsem projížděla směrem na Velké Přílepy.

**Při přípravě rozhovoru jste si naši obec hned vzpomněla, navštívila jste ji ve volební kampani a na „první dobrou“ ji označila za zvláštní. Proč zvláštní?**

V rámci kampaně jsem v Lichocevsí roznášela do schránek Pirátské listy. Překvapilo mě, že jsem za tu půl hodinku nepotkala ani živáčka.

**Jeden z vašich protikandidátů pan Závodský dokonce neskryval zděšení, citujeme: „Není možné, aby deset kilometrů za Prahou vypadaly komunikace jak na bramborovém poli a aby se lidé v Noutonicích trásli, kde vezmou v sušších letech vodu.“ Jaký dojem zanechala naše obec ve vás a proč?**

Obec působí velmi pustým dojmem, byť je na návsi velmi krásná vila, která se nyní opravuje. Některé domy jsou pěkně upravené, jiné působí opuštěně, což ale není na Kladensku a Praze-západ vůbec nijak neobvyklé. Překvapilo mě ale, že v obci není vůbec žádná nástěnka, cedule s popisem alespoň nějaké pamětihodnosti nebo popisem historie obce. Sama jsem z vesnice a mám ráda, když můžu alespoň trochu nasát „ducha místa“. Lichoceves však působí velmi nesebevědomě. Přitom každá obec má přece co nabídnout.

**Jednou z vašich priorit je kvalitní životní prostor. Naše obec nemá vodovod ani kanalizaci. Má to podle vás vliv na**



Adéla Šípková (1980), dětství prožila v Praze a později v Dolanech na Kladensku, ve 12 letech strávila rok v australském Sydney, kde navštěvovala veřejnou školu. Po maturitě na kladenském gymnáziu se vdala a přestěhovala do Doks, kde s manželem a pěti dětmi žije dodnes. Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a stala se advokátkou, podle jejích vlastních slov ji nejvíce zajímají kauzy běžných občanů. Založila několik neziskových organizací a iniciovala řadu občanských a kulturních aktivit. Zájem o veřejné dění ji přivedl k politice, v roce 2020 byla za Českou pirátskou stranu zvolena nejmladší senátorkou. Volný čas tráví nejraději s rodinou v přírodě.

**kvalitu života?**

Pokud chybí základní infrastruktura a občanská vybavenost, dělá to z obce bohužel jen místo, kterým chcete co nejrychleji projet. Obec bez této základní vybavenosti kvalitním životním prostorem není.

**Podle předsedy Spolku za krásnější Lichoceves a Noutonice stojí naše obec na složitém rozcestí. Na straně jedné klidná, byť jak vy sama říkáte poněkud ospalá obec, na straně druhé rozvoj, avšak podmíněný novou výstavbou, se všemi riziky, která to může přinést. Na tomto rozcestí**

**obec, zdá se, ustrnula. Kam a jak se pohnout?**

Nemám ráda ustrnutí v mrtvém bodě, sama jsem vždycky byla dost aktivní, ve společenském životě, v místních záležitostech. To mě koneckonců přivedlo k politice. Samozřejmě neznám natolik místní poměry, ráda se s nimi seznámím. Obecně mohu říct, že aktivní musí být nejen obec, ale i její občané. Být aktivní je tou cestou. Chodit na zastupitelstva, zajímat se. Sdružovat se.

**Tím jsme se dotkli dalšího problému. U nás aktivní občané v komunikaci s obcí spíše naráží na hráz mlčení, nepomáhají ani žádosti o informace podle zákona 106. Pozvánky na zastupitelstva jsou zveřejňovány pozdě nebo vůbec. Obec dokonce v tomto volebním období přestala na webu zveřejňovat zápisy ze zastupitelstva. Jeden z občanů to na zastupitelstvu komentoval slovy „kde se tedy mám šanci vůbec něco dozvědět?“ Co s tím?**

Jsem ráda, že jste se na mě obrátili. Já jsem opravdu přesvědčena, že i za okolností, které popisujete, musí být občané aktivní. Pokud víte, že se v dohledné době bude konat jednání zastupitelstva, dejte mi vědět. Pokud nevíte, kdy bude, a pokud pozvánky nejsou uveřejňovány podle platných předpisů, dotázu se starostky sama.

**S dodržováním platných předpisů máme u nás rovněž problémy, v řadě případů jsou pochybení prokázána. Obec na ně buď vůbec nereaguje, nebo mají zastupitelé tendenci tento problém zlehčovat s tím, že jde o malichernosti, případně, že „dodržovat zákony na tak malé obci je těžké“. Mezi těmito „malichernostmi“ jsou i opakovaně nezveřejněná, a tudíž neplatná rozpočtová opatření, a opakovaně nezveřejněná, a tudíž neplatná vyhlášky. Sama jste právnička. Mají se tedy, jakkoli to zní hloupě, dodržovat zákony?**

Zákony se musí dodržovat. Pokud je situace tak vážná, jak říkáte, mohu se osobně zastupitelů zeptat, jaké mají k takovýmto postupům důvody, případně na ně apelovat, aby pochybení byla napravena.

**V Senátu míříte mimo jiné do stále komise Voda – Sucho, problémy s vodou jsou jedním z vašich hlavních témat a současně naším asi největším problémem. Řada občanů přestala věřit v obec, tedy ve společné řešení, a množí se případy stavby individuálních vrtů, což podle některých odborníků může situaci paradoxně i zhoršit. Co o tom soudíte vy?**

Jak jsem již uvedla, neznám ještě konkrétní možnosti jednotlivých obcí. Myslím ale, že takovéto projekty se musí řešit společně, nejen v rámci obce, ale že se to neobejde bez spolupráce s okolními obcemi, krajem, případně dalšími zainteresovanými subjekty. V tomto ohledu jsem připravena do věci vstoupit, například jako moderátor vzájemných konzultací.

**Soudě podle podpory vyjádřené hlasy ve volbách se zdá, že naši občané do vás vkládají velké naděje. Otázka je tedy**

**nasnadě. Definovali jsme v rozhovoru celou řadu problémů. Jak nám v jejich řešení můžete pomoci jako senátorka?**

Začneme třeba tím, že dorazím na jednání zastupitelstva, abych se s místními problémy seznámila co nejlíže. A tak si také sama ověřila, jestli je situace taková, jak uvádíte. Tam, kde se problémy ukáží jako reálné, jsem připravena se zastupitelstva či starostky dotazovat na jejich řešení, případně s nimi pomoci formou konzultace či rady.

**Povídáme si v čase předvánočním. Naše společnost má za sebou velmi netypický a velmi těžký rok, ovlivněný pandemií Covid-19. Ta je spojená se strachem, nejistotou, obavami, osaměním. Jak se touto optikou díváte na Vánoce? A co znamenají Vánoce pro vás osobně?**

Vánoce jsou mým oblíbeným obdobím, je to pro mě čas zklidnění, čas trávený s rodinou. Čím jsem starší, tím více se snažím vyhnout se shonu a tradice pojmout tak, aby nás jako rodinu nezničily.

**Když mluvíte o rodině, opět těžko se nezeptat. Máte rodinu početnou, pět dětí je něco, co je pro většinou soudobých rodin a matek těžko představitelné. Dovolte tedy osobní dotaz. Jak to zvládáte? A máte v tomto ohledu nějaké rady pro matky, jak efektivně skloubit rodinný život a práci, ve vašem případě i kariéru?**

Péče o rodinu a domácnost by nikdy neměla být jen na ženě. O úkoly se dělíme a musíme to i plánovat. Není to bez obtíží. Nemám k tomu žádné doporučení, protože podmínky v každé rodině jsou individuální. Každé dítě je jiné, každý pár je jiný. Klíčové ale je, že ženy na sebe musí dbát a mít i čas pro sebe. Odpočinek je nesmírně důležitý. Bez něj bych neměla dost energie dělat to, co mě naplňuje. A to je moje rodina a moje práce.

**S Covid-19 je spojena i expanze života „on-line“. To je velké téma Pirátské strany, za kterou jste kandidovala. Nicméně vy se hodně angažujete v činnosti neziskových organizací, občanských a kulturních iniciativ, věcí hodně stojících na bezprostřední lidské interakci. Nevidíte v tom paradox? Dokáže „on-line“ svět plně nahradit i to obyčejné sousedské setkávání?**

On-line svět nikdy nedokáže nahradit lidskou společnost. Já sama nyní dost trpím tím, že všechny kulturní akce jsou zrušeny, že nemám možnost se stýkat s kamarády. Neskutečně se těším, až Covid pomine. Budu si pak ale asi i víc vážit toho, co jsem dříve považovala za samozřejmé.

**Co si přejete od Ježíška? A co byste přála občanům naší obce?**

Já si přeju pár zbytných drobností. Třeba novou helmu na kolo. Hlavně se těším na kouzlo Vánoc, které nám Covid vzít nemůže. Vaším občanům přeji klidné svátky, naději, že bude lépe, optimismus do dalších dní a také pevné zdraví.

# Stojí kanalizaci v cestě překážky, nebo výmluvy?

Jedním z nejpálčivějších témat naší obce je bezesporu výstavba vodovodu a kanalizace. Naší redakci ani našemu vydavateli se několik měsíců nedaří od obce získat k této věci relevantní aktuální informace. Úspěšná byla až žádost občanů podle zákona o obcích. Obec sice nedodržela zákonnou lhůtu, ale věc projednalo říjnové zastupitelstvo. Bohužel bez přítomnosti řádně omluvené starostky obce a bohužel bez jakéhokoli konkrétního usnesení.

## Vesnice, kde se zastavil čas

„Včera odpoledne byla na Šejdru znát nervozita, lidé totiž nevěděli, jestli večer poteče voda. Řešení určitě nabízí nový vodovod, a proto je nezbytné, aby vedení obce tuto potřebu vzalo skutečně vážně.“ Ne, nejde o výňatek z žádosti o projednání z července 2020 ani záznam části diskuze z října 2020. Citát pochází z článku na serveru <https://noutonice.webnode.com/>, který do roku 2018 provozoval pan Jiří Študent a vyšel v červenci 2015. Je až zarážející, jak po pěti letech neztratil nic na své aktuálnosti. Nervozita, nejen na Šejdru a nejen v létě, přetrvává a nadále se nezdá, že by věc vedení obce bralo skutečně vážně. Mimochodem při pročítání řady dalších článků na citovaném serveru se těžko zbavit dojmu, že se v naší obci zastavil čas.

Úvodem malá rekapitulace. První žádost k umístění stavby kanalizace, čistírny, vodovodu a vodojemu byla podána v prosinci 2009. Po doplnění podkladů následovala v červnu 2010 výzva, aby obec sdělila, proč plánované stavby nejsou v souladu s územním plánem. S tímto odůvodněním pak bylo řízení v srpnu 2010 zastaveno.

Nová žádost, tentokrát už jen o stavbu vodovodu, byla podána v prosinci 2012 a územní rozhodnutí bylo vydáno v květnu 2015. V době, kdy tedy pan Študent psal námi citovaný kritický článek, měla již obec platné územní rozhodnutí. Patrně ani pana Študenta tenkrát nenapadlo, že od té doby bude územní rozhodnutí pouze do nekonečna prodlužováno, naposledy letos v lednu.

## Hledání viníka

I když se práce na výstavbě vodovodu před pěti lety prakticky zastavily, je tento projekt dál než stavba kanalizace. Ta se po jedenácti letech příprav nedostala ani do fáze územního rozhodnutí.

Občané se pochopitelně zajímají i o to, kdo je za tento stav věci odpovědný. Na říjnovém zastupitelstvu bohužel projekt obhajovala především zástupkyně inženýrské firmy Solaris Production Taťána Václavková, která za výstavbu pochopitelně nenese ani manažerskou ani politickou odpovědnost. „Já ten projekt neřídím, já jsem jen inženýring,“ uvedla doslova a připojila i vysvětlení, proč práce mnohdy stojí. „Když se dostanu do situace, kdy se mi řekne – teď ne, teď musíme počkat a teď do toho vstoupil ještě tenhle element, tak já počkám,“ dodala Václavková.

## Kdo se nechce dohodnout

Nejen zástupkyně inženýrské firmy, ale i přítomní zastupitelé v průběhu jednání zastupitelstva tak za viníka vzniklé situace opakovaně, přímo i nepřímo, označili nového vlastníka většiny stavebních pozemků Pavla Španko. Václavková na jeho adresu uvedla, že „k dohodě nedošlo, vracíme se k původnímu záměru, který řeší pouze odkanalizování obce, bez zohlednění záměrů investora“.

Proč k dohodě nedošlo, zastupitelé nevysvětlili, ale z předchozích vyjádření starostky obce je na vině právě Španko tím, že při projednávání dohody o spolupráci opakovaně měnil své požadavky. „Při každém jednání o smlouvě se obě strany pochopitelně snaží dosáhnout maxima. Nejsme si ale vědomi, že bychom v průběhu cokoli podstatného měnili. Celou dobu jsme respektovali pozici obce, nabízeli jsme financování infrastruktury. Dohodnout jsme se chtěli a stále chceme,“ řekl nám zástupce vlastníka.

Současně naší redakci doložil kopii e-mailu z října 2019, kterým právní zástupce obce informuje právního zástupce vlastníka pozemků o potřebě návrh dohody projednat „s dotčenými orgány“ a text dohody ještě upravit. „Po projednávání vás hned oslovím,“ končí text e-mailu právního zástupce obce. „Věc jsme bezúspěšně urgovali mailem všem zastupitelům ještě v říjnu a prosinci 2019, vždy bez jakékoli reakce,“ uvedl zástupce vlastníka a uzavřel: „Od té doby s námi obec přes naši snahu nijak nekomunikuje.“

## Nic nového pod sluncem

Obvinění Pavla Španko ze zpoždění ve výstavbě kanalizace však neobstojí už jen při pohledu na časovou osu. Nový vlastník totiž pozemky odkoupil až v závěru roku 2016, přičemž příprava kanalizace probíhá bez větších úspěchů již od roku 2009.

Za dalšího nepřímého viníka zpoždění byl na říjnovém zastupitelstvu označen i developer Čonka. „Tam byly neustále nějaké komplikace, pořád se muselo něco předělávat, pořád se to zpožďovalo,“ uvedla zástupkyně inženýringu. Proti těmto námitkám se zesnulý pan Čonka těžko může bránit, proto jsme dali slovo jeho synu Matějovi, který v aktivitách svého otce pokračuje. „Obvinít takto tátu mi přijde jako vrchol nehoráznosti, jak fakticky, tak lidsky. Opakuji, že táta se vždy dohodnout chtěl, a pokud někdo kličkoval a o dohodu doopravdy nestál, byla to vždy obec,“ uvedl pro Suché listy Matěj Čonka.

Velmi kuriózně pak působí i další důvod, proč se podle Václavkové projekt zdržel, a tím je technologický pokrok. Za neuvěřitelných jedenáct let, po které se příprava projektu vleče, pochopitelně přišly modernější technologie a projekt je upravován tak, aby jich využil. S trochou ironie je však nutné konstatovat, že takto lze projekt „vylepšovat“ do nekonečna a stavět se nezačne nikdy.

Ani při hledání „viníků“ obec nikam nepokročila. „*Infrastrukturální projekty se neustále protahují a stále se překreslují, hledají se »důvody« a »viníci«, kteří neustále zdržují. Je nutné uvést, že dohodnout se je možné už nyní a bylo možné již v minulosti,*“ napsal o dohodách s investory na svém webu Jiří Študent již v listopadu 2015. K jeho slovům je potřeba dodat jen to, že dohodnout se je jistě možné i nyní.

## S nadšením opatrně

Pokud bychom o následujícím prohlášení neměli vážné pochybnosti, dalo by se říct, že na závěr máme přes to všechno dobrou zprávu. Podle prohlášení zástupkyně inženýringu, potvrzeného zastupiteli přítomnými na 12. jednání zastupitelstva, můžeme do příštího léta, tedy do léta 2021, očekávat vydání územního rozhodnutí na kanalizaci a doslova citujeme „*těšit se na něj*“.

Podle našich informací je však případné nadšení na místě spíše brzdit. Předně zastupitelé nebyli schopni uspokojivě odpovědět na otázku, zda je aktuálně připravovaná verze projektu kanalizace v souladu s platným územním plánem.

Laicky řečeno, zda kanalizace, kterou obec nyní připravuje, kapacitně „utáhne“ nejen stávající obyvatele, ale i plánovanou výstavbu, a pokud ano, tak v jakém rozsahu.

Verze projektu, kterou má naše redakce k dispozici, pak podle oslovených odborníků obsahuje celou řadu problémů a chyb, které přinesou komplikace nejen ve výstavbě, ale především v případném provozu. Nemluvě o tom, že o financování tohoto nákladného projektu nemá obec představu vůbec.

Připomeňme závěrem, že obec podle zastupitelů nyní připravuje projekt čistě podle svých představ, a pokud v létě 2021 obec ani na počtvrté územní rozhodnutí nezíská, bude to mít s hledáním „viníků“ o hodně složitější než doposud.

Dejme při posuzování relevance slibů obce závěrem ještě jednou slovo nedávné historii. „*Letos půjde všechno elektrické vedení pod zem,*“ uvedla podle webu Jiřího Študenta starostka Muchová v červnu 2016. Rozlučme se v čase vánočním s lehkou nadsázkou slovy jedné z postav Hřebejkových Pelíšků, rozhlédněme se po tom elektrickém vedení a řekněme si společně: „*Co vidíš? No tak vidíš!*“

## Informace z jednání zastupitelstva obce

*Zprávy ze zastupitelstva obce pro vás zpracováváme z našich poznámek z jednání zastupitelstva. Zápisy ani usnesení se nám opět ani s využitím informačního zákona získat nepodařilo. Neuspěli jsme ani s pokusem osobně v úředních hodinách navštívit obecní úřad, kde by měl být zápis podle zákona uložen.*

### Smlouvy

Zastupitelstvo obce Lichoceves dne 1. 10. 2020 schválilo smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby (právo stavby) na pozemcích ve vlastnictví obce Lichoceves s ČEZ Distribuce, a. s.

Jedná se o smlouvy související s realizací akce „Kabelizace sítě NN“, v rámci které bude modernizováno veřejné osvětlení v obci. Prostředky získané za věcné břemeno ve výši 900 000 Kč budou investovány zejména do nových lamp s LED technologií. Očekává se výrazné snížení spotřeby elektrické energie, časový harmonogram akce není dosud znám.

Zastupitelstvo obce Lichoceves dále dne 1. 10. 2020 schválilo veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí neinvestiční dotace ve výši 10 000 Kč obecně prospěšné společnosti Přemyslovské střední Čechy, o.p.s.

Finanční prostředky budou vloženy do tzv. Přemyslovského měšce, z kterého jsou poskytovány dotace na malé projekty zpestřující život v našem správním obvodu.

### Vyhlášky

Na jednání zastupitelstva dne 1. 10. 2020 se jednalo a bylo s následujícím výsledkem hlasováno o těchto vyhláškách.

Zastupitelstvo obce Lichoceves vydává obecně závaznou vyhlášku č. 1/2020, o stanovení systému shromažďování,

sběru, přepravě, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem. (7 pro)

Zastupitelstvo obce Lichoceves vydává obecní závaznou vyhlášku č. 2/2020, o veřejném pořádku. (6 pro, p. Volf se zdržel)

Zastupitelstvo obce Lichoceves vydává obecně závaznou vyhlášku č. 3/2020, kterou se stanovuje místní koeficient pro výpočet daně z nemovitých věcí ve výši 2. (7 pro)

V diskuzi k tomuto bodu jeden z občanů upozornil, že má-li být vyhláška platná, musí být vyvěšena. Na jednání zastupitelstva dne 7. 10. 2020 bylo na základě dotazu občanů konstatováno, že vyhláška č. 3/2020 nebyla vyvěšena, a tudíž není dle finančního úřadu platná, a stanovený koeficient ve výši 2 tak bude platit až od roku 2022.

### Příprava vodovodu a kanalizace, příprava územního plánu a otevřený dopis starostce obce

Tento bod byl zařazen na jednání zastupitelstva dne 7. 10. 2020, a to na základě žádosti občanů, kterou bylo zastupitelstvo povinno projednat do 1. 10. 2020. Přesto, že v této lhůtě zastupitelstvo svoláno bylo (na den 1. 10. 2020), žádost byla projednána po zákonném termínu.

Ze zasedání dne 7. 10. 2020 byli řádně omluveni zastupitelé p. Študentová, p. Volf i starostka obce Mgr. Muchová.

Z informací získaných při tomto projednání jsme připravili články do tohoto a příštího čísla Suchých listů.

# Vánočních darů a dárků si naši předkové více vážili

Dnes podruhé máme díky vzpomínkám našeho pamětníka pana Miroslava Freibiše možnost nahlédnout, jak se v Lichocevsí a Noutonicích žilo dříve. Tentokrát s námi zavzpomínal na období Vánoc.

Stejně jako dnes byl předzvěstí Vánoc Mikuláš. Tradiční průvod Mikuláše, čerta a anděla letos mnohde překazila pandemie koronaviru, jinde už léta naráží na nedostatek ochotných dobrovolníků. Dnes se tak mikulášská, zejména ve městech, pomalu stává doménou profesionálních agentur, ale v padesátých až osmdesátých letech fungoval Mikuláš na sousedské bázi.

Nadílka, ať už ta mikulášská, či později ta štědrovečerní, bývala skromná. Životní úroveň zdaleka nedosahovala té dnešní, rodiny za Vánoce nemohly vydat tolik jako dnes. Jen pro zámavost máslo, nezbytná ingredience tradičního cukroví, stálo v přepočtu na dnešní platy a ceny přibližně dvojnásobek. Ale peklo se stejně jako dnes, u Freibišů hlavně linecké a vanilkové rohlíčky.

Pan Freibiš vzpomíná, že děti ve škole se mezi sebou dárky ani moc nechlubily. Mnohé z nich se totiž ani čím pochlubit neměly. On sám si ale neměl nač stěžovat. Jeho strýc měl, díky práci v armádě, na svou dobu pěkný příjem a jeho část neváhal proměnit v dárky „od Ježíška“ pro synovce a neteř.

Spousta hraček a moderní elektronika? Zapomeňte. Ježíšek v padesátých, ale ještě i v osmdesátých letech nosil především věci praktické. Za jakousi rozmařilost se daly považovat snad jen knihy. Ale jinak chlupci a děvčaty museli vzít za vděk třeba i svetrem, z něhož se při bližším zkoumání vyklubal vypáraný a přepletený svetr staršího sourozence. Přesto si tehdejší děti dárků daleko více vážily. Pan Freibiš vzpomíná, že některé dětské dárky se dochovaly až do doby jeho dospělosti a sloužily ještě jeho dětem.

A jak to bylo s Ježíškem a duchovním rozměrem Vánoc? Připomeňme si, že tehdejší československá společnost byla silně ateistická. A tak křesťanská radost spojená s očekáváním narození Krista ustoupila očekávání sice skromných, ale přece jen dárků, a víc než Betlém a Půlnoční zajímalo děti a mládež to hlavní: že se nemusí do školy.

Tradice Půlnoční mše však přežila. Pan Freibiš ale s úsměvem vzpomíná, že konání mše o půlnoci mnohdy mládežníkům jen poskytlo záminku, jak se vzdálit z dohledu rodičů. A že po návratu nebyla mládež ani tak ovlivněna kázáním, jako obsahem šikovně schované lahvičky. I my s úsměvem dodáváme, že k těmto obyčejům se určitě vracet nebudeme.

Hlavní tradicí v obci byla štěpánská koleda, tradiční koledování od souseda k sousedovi. A v hospodě u Nováků, o které jsme vyprávěli v minulém čísle, pořádaly místní spolky, tehdy pod hlavičkou Svazu žen, myslivců či dobrovolných požárních, klasické zábavy s hudbou a tancem.

Centrálně plánované hospodářství se nejvíce projevilo na štědrovečerní tabuli. Letitá česká klasika, tedy smažený kapr s bramborovým salátem na stole nechyběl, exotické ovoce byste však v mísách hledali jen těžko. Pomeranče či banány nebyly vůbec, nebo později jen na příděl. Pan Freibiš vzpomíná, že už co otec vlastní rodiny ještě na počátku osmdesátých let dostával (samozřejmě za nemalé peníze) v místní Jednotě ovoce v omezeném množství podle jmenného seznamu. A pokud jej někdo z rodiny předběhl, měl zkrátka smůlu.

Neomezenou nabídku televizní a internetové zábavy musela našim předkům nahradit nejprve rozhlasová estráda a později vysílání státní televize. Předchůdcem televizní zábavy bylo pro místní mládež přílepkové kino. Pak bylo dobré mít kamaráda, jehož rodina televizor měla. I když, jak s úsměvem zavzpomínal pan Freibiš, jedna podnikavá maminka vybírala od televize chtivých hochů a dívek ony dvě koruny československé, kolik tehdy lístek v kině stál. Na konci padesátých let zakoupil televizor Národní výbor, byl umístěn v budově, kde je dnes prodejna, a na odpolední program jej místním dětem zapínala uklízečka. Rodina pana Freibiše měla první televizor až od roku 1960.

Hlavní zábavou však byly zimní sporty. Hojná sněhová nadílka tehdy byla neodmyslitelnou součástí každé zimy. Pan Freibiš vzpomíná na rok, kdy návěť na silnici mezi Noutonicemi a Lichocevsí byla tak vysoká, že šel do školy ve výši korun stromů, i když tyto byly pochopitelně menší než dnes. Pokud jde o sánky, klukům v Lichocevsí stačil mírný sjezd od dnešního obecního úřadu nebo i železniční násep. A zamrzlý rybník posloužil jako ledová plocha k hře podobné hokeji. Brusle byly pro většinu dětí nedostupné, a tak děti i dospělí, mnohdy proti sobě, hráli s pukem a hokejkami, avšak v botách.

I dnes musíme na závěr připomenout, že jde opět jen o střípek vzpomínek, jak naše vesnice, tehdy s čtyřiceti až padesáti dětmi, žila o Vánocích. Vratí se někdy ta doba?

PJ 2021



Veselé Vánoce, šťastný  
a úspěšný nový rok

Vám přeje  
redakce Suchých listů

## Recepty na vánoční cukroví

### Rohličky se sádlem

*Vanilkové rohlíčky patří k vánoční kuchyni stejně jako ryba či salát, a i na ně má každá babička či maminka ten „svůj“ recept. Ale co zkusit tyhle se sádlem?*

**Potřebujeme:** 100 g moučkového cukru, 100 g mletých ořechů, 100 g másla, 100 g sádla, 370 g hladké mouky, 1 vejce, citronovou kůru, vanilkový cukr na obalení

**Postup:** Všechny ingredience smícháme v pevné těsto, které pokud možno necháme den zabalené v potravinářské fólii odpočinout v lednici. Z těsta postupně vyválíme váleček, krájíme stejně velké dílky, které vyválíme a zahneme do tvaru rohlíčků. Případně můžeme použít formičku. Pečené na 180 stupňů 10–12 minut. Ještě horké obalujeme ve směsi moučkového a vanilkového cukru, případně přidáme i vanilku.

### Rychlé perníky

*Vánoční perníčky je dovoleno pojídat už v době adventu. Pokud vám díky tomu už došly, anebo jste je ještě nestihli, máme pro vás tip na tyhle. Jsou hned měkké a hned se dají také jíst. Takže jestli vydrží do Štědrého dne, to vám opravdu zaručit nemůžeme.*

**Potřebujeme:** 3 vejce + jedno navíc na potřetí, 4 polévkové lžíce medu, 4 polévkové lžíce marmelády, nejlépe rybízové, ¼ kg moučkového cukru, 14 dkg tuku (másla, sádla, Hery), 1 lžičku mleté skořice, 1 lžičku mletého hřebíčku, 1 lžičku citronové kůry, 1 lžičku mletých vlašských ořechů, 60 dkg hladké mouky, do které přidáme 2 lžičky jedlé sody

**Na cukrovou polevu:** ušleháme bílek s cukrem a přidáme kapku citronové šťávy

**Postup:** Ingredience podle seznamu až na mouku smícháme, mouku se sodou přidáváme postupně na závěr až do potřebné konzistence perníkového těsta. Těsto vyválíme na tenký plát a pomocí tvořítek vypichujeme perníčky. Pokud je těsto mazlavé, dáme jej po částech do lednice či do mrazničky a k válení použijeme potravinářskou fólii. Pečeme na 180 stupňů přibližně 7 minut, podle tloušťky perníčků. Po upečení ještě potřeme ušlehaným vejcem. Hotové zdobíme cukrovou polevou, jejíž konzistenci upravíme přidáním cukru nebo naopak citronové šťávy, případně vody.

### Burizonový salám

*Slovo „salám“ máme spojeno s masem. Pochází z latinského „salare“, tedy solit. Tenhle salám je ale sladký, a pokud chcete vánoční tabuli zpestřit něčím méně obvyklým, dejte mu šanci.*

**Potřebujeme:** 3 balíčky mletých karamel, 12,5 dkg másla, 2 lžíce kakaa, 1/2 balíčku neslazených burizonů

**Postup:** Karamel rozpustíme ve vodní lázni a za stálého míchání přidáme máslo a kakao. Nakonec zamícháme burizony a prohněteme. Ze vzniklé směsi uděláme šišku a dáme ji dolobalu do ledničky. Jakmile ztuhne, krájíme na kolečka jako skutečný salám.

## Kvíz: Znáte vánoční tradice?

Vánoce jsou mimo jiné časem po léta děděných tradic.

Ověřte si v našem malém testu, jestli se ve zvycích našich předků vyznáte.

- Z čeho pochází tvar vánočky?
  - připomíná miminko v povijanu, tedy Ježíška
  - připomíná kupku slámy, neboť Ježíš se narodil ve chlévě
  - vymyslel ji lahůdkář Jan Paukert
- Kapří šupina přináší po celý další rok
  - v náprsní tašce lásku
  - v peněženke dostatek peněz
  - v kapse štěstí
- Ten, kdo vstane od štědrovečerní večeře
  - zplodí v příštím roce potomka
  - do roka zemře
  - si šel přidat bramborový salát
- Se štědrovečerní večeří se pojí i jedna méně známá staročeská tradice. Co je třeba dát pod stůl, když chcete své rodině zajistit pevné zdraví?
  - misku s mlékem
  - sekeru
  - porci navíc
- Na Štědrý den se podle tradic ledacos dělat má. Ale je pár činností, které se dělat nemají, protože přináší smůlu a mezi ně patří
  - praní prádla
  - utírání prachu
  - nakupování
- Každý na Štědrý den rád dostane dárek. Ale stejně tak důležité je obdarovat, protože ten, kdo sám nedá bližnímu dárek, do roka
  - onemocní
  - zemře
  - sám skončí v bídě
- Na Štědrý den chceme být se svými blízkými. Když ale nemůže být s tím nejbližším, je lepší mu nebo jí zavolat než napsat, protože zamilované psaní odeslané Štědrého dne znamená, že
  - se nesejdete ani příští rok
  - se do roka rozejdete
  - šetříte za telefon, což by ho nebo jí mohlo urazit

*Štědrý den nesetřete. Urvátě najdete někoho, koho portéžte, třeba i esmeskou. (3a) nedoporučujeme ani c), 6c) a navíc mu bude smutno, 7b) a na telefonu na porce navíc je pro ty, kdo s námi byt v štědrovečerní večeře nemohou, 5a) ale nebo podle některých zdrojů zdravotní minuláhně nebude příští rok u téhož stolu, 4b) **Vyhodnocení:** 1a) Jan Paukert se považuje za „ vynálezce“ chlébčků, 2b), 3b)*

POMŮČKA: AISA, ALEN, BOHEM, GLOSA, LEAR, LIGIER, LULA, MAUG, SATIE	POUKAZ	KRÁTKÁ POZNÁMKA		PORAZIT	SOUČÁST MASTI	SLOVENSKÁ POLNÍ MÍRA	NÁJEMNÉ AUTO		CHEM. ZN. ZINKU	ŽÁDAT (NÁŘEČNĚ)		PLANETKA	ŘÍMSKY 1005		VÝROBCE AUDIO- TECHNIKY	ZÁLEŽITOST
1000 G = 1 ..			VYPLSNI (ZAST.)					ZÁKONÍK PRÁCE (ZKR.) PŘEDLOŽKA				DOVED- NOST			TELESNÁ VÝCHOVA (ZKR.) NÁŠILNÍK	
ŘEKA V INDIÍ			PÁDNÝ PROTLAK Z RAJČAT									NE- OBLOMNĚ ZVRATNĚ ZÁJMEMO				
1. DÍL TAJENKY						CHEM. ZN. XENONU KLAB			SLŮVKO OPOVRŽENÍ USRKNOUT				VESELSKÉ KULTURNÍ CENTRUM (ZKR.) TMEL			
HÝKAVEC					ŘÍMSKY 6 PRUDCE VYTÁH- NOUTI (MEČ)			MPZ SPOJE- NÝCH ARAB- SKÝCH EMIRÁTŮ OPAK OFF				HAD Z KNIHY DŽUNGLÍ TRAPNÁ SITUACE			NAMÁHAVÝ CVIK	ŘECKÁ BOHYNĚ OSUDU
OTEVŘENÝ							NĚMECKÝ VÝCHOD BYVALÝ JAPONSKÝ PREMIÉR					PLAŇKA SLOVENSKÁ ČÍSLOVKA				
	NÁČNÍ (SLANGOVĚ)	UNAVENÁ ŽIVOTNÍ PŘEDUR- ČENÍ									DŮLNÍ PŘEDEK EVROPAN				PŘÍKLONKA FR. AUTO- MOBILOVÁ ZNAČKA	
PLETENEC VLASŮ				SEVERSKÉ ZVÍŘE STRANA KNIHY				PŘÍTOK DUNAJE FINANČNÍ ZKRATKA					PRES ČIBUK			
AKCIOVÁ SPOLEČ- NOST (ZKR.)			2. DÍL TAJENKY POKRÝVKY						KOPIE DÍLA ŽERTOVÁNÍ							
JMÉNO ZPĚVAČKY ČEROVSKÉ							INIC. HERCE HÁDKA NÁZEV HLÁSKY T			SOUOSTROVÍ V TICHÉM OCEÁNU BIBLIČKA POSTAVA					SLOVENSKÝ PRÁCE	NÁSTROJ MYSLENÍ
NĚKDE					CITO- SLOVCE ODRORU KÓD VATIKÁNU						DOMÁCÍ OBUV DŘÍVE					
	TĚLNÍ TEKUTINA	INIC. BÁŠNIKA TOMANA OTEC KORDELIE			NÁZEV HLÁSKY V ZNAČKA ELEKTRO- NIKY			ÚKLIDOVÝ POMOCNÍK OPRAVNA LODI				AEROPLÁN JUDŮV SYN				
ČÁST SLOŇÍ HLAVY				POPĚVEK POVÍDAT			3. DÍL TAJENKY POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK							CHARAKTER (KRAJINY) TÍMTO ZPŮSOBEM		
ITALSKÉ SÍDLO						OBČAN NORSKA ANGL. MUŽI					SONDA ŽENSKÉ JMÉNO (11.3.)				JAPONSKÉ MĚSTO DO SVĚHO BYTU	
ČLEN ANGL. VYSOKÉ ŠLECHTY					LIKVOR NĚMECKÝ ADMIRÁL ZA 2. SVĚTOVÉ VÁLKY			EINSTEI- NOVÝ INICIÁLY VÝBUŠNINA				PROTĚJŠEK EVY ZNÁMKOVÝ PŘETISK				
PROHŘE- SEK							VZOREC NITRIDU BORU KÓD LETÁDEL BRAZILIE				ČIDLO ZRAKU DOMÁCKY ATANAZIE				STARÁ DĚLKOVÁ MÍRA	OBYVATEL PEKLA
	ANGL. LÁZNĚ	BICÍ NÁSTROJ STAROŘEK					PŘEDLOŽIT ČESKÉ AEROLINKY							SPORTOVNÍ UTKÁNÍ VELMI KRÁTKÉ VLNY (ZKR.)		
FR. HUD. SKLADATEL 20. STOLETÍ (ERIK)						CIVĚT (EXPRE- SIVNĚ) PRIMÁT							4. DÍL TAJENKY PÁDOVÁ OTÁZKA			
DUMASŮV MUŠKETÝR								ANGL. ČERNÁ							NĚMECKÝ ON	
KTERÝ (ZAST.)								SPISOVÁ ZNAČKA				OBČANSKÁ VÝCHOVA (ROZVRH. ZKR.)			INIC. FYZIKA TESLY	

**Suché listy. Číslo 3/2020.** Vydáno dne 11. 12. 2020. Periodický tisk Spolku za krásnější Lichoceves a Noutonice. Evidenční číslo Ministerstva kultury MK ČR E 23943. Vychází čtyřikrát ročně. Vydáváno v obci Lichoceves. Vydavatelem je Spolek za krásnější Lichoceves a Noutonice, z. s., se sídlem Lichoceves č. p. 28, 252 64, IČ: 08782857. Archiv vydaných čísel je dostupný na [www.suchelisty.cz](http://www.suchelisty.cz). E-mail: [spoleklichocevesanoutonice@gmail.com](mailto:spoleklichocevesanoutonice@gmail.com), [www.lichtocevesnoutonice.cz](http://www.lichtocevesnoutonice.cz), Facebook: [facebook.com/LichocevesNoutoniceKrasnejsi](https://facebook.com/LichocevesNoutoniceKrasnejsi). Vydávání řídí výkonná rada spolku. Nepodepsané články vyjadřují názor výkonné rady spolku. Výtisk je zdarma.